

Gevolgen afbouw derogatie

Koos Verloop, Gerjan Hilhorst

NVWV 31-01-2024

Opzet presentatie

- ❁ Acties Koeien & Kansen
- ❁ De enquête: wat hebben we opgehaald?
- ❁ Pilot 2 bedrijven
- ❁ Discussie
 - Kennisbehoefte aangepast management
 - Accenten monitoring effecten
 - Alternatieven

De enquête

Wat zijn de effecten van de afbouw van de derogatie? Hoe reageert de ondernemer?

- ✿ Mestafvoer en mestproductie
- ✿ Bemestingsniveau
- ✿ Beweiding
- ✿ Voer en voeraankoop
- ✿ Rendement
- ✿ Grond en vee

Mestafzet en mestopslag

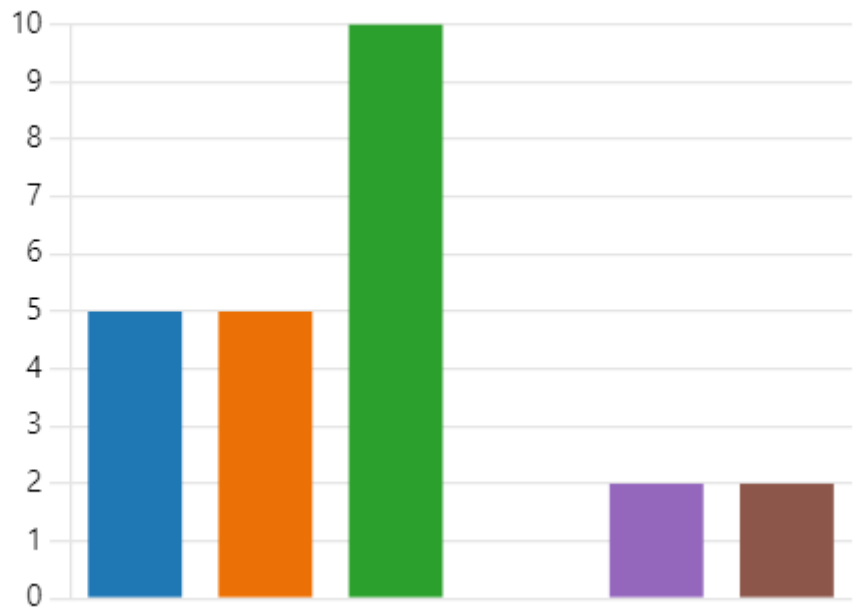
- ❁ 79% moet op zoek naar een nieuw afnemer van mest
 - ❁ 54% ziet dat de periode van mestafvoer verandert
 - Afhankelijk van de beschikbare mestopslag
 - Afhankelijk van afnemers
 - ❁ 41% gaat uit van een toename van de mestopslag
- Grote mestopslag: in het voorjaar. Krappe mestopslag: in het naseizoen en najaar af te zetten en hogere afzetkosten accepteren.

Mestafzet

Wat verandert aan de prijs per kuub mestafvoer?

- Die wordt meer dan drie keer zo... 5
- Die wordt twee tot drie keer zo ... 5
- Die wordt tot twee keer zo hoog 10
- Die blijft gelijk 0
- Dat weet ik niet 2
- Other 2

Mestproductie en - plaatsing

- ❁ 45% Ziet mogelijkheden om mestplaatsing te vergroten anders dan door areaaluitbreiding
 - Sturen op BEX is het meest genoemd
 - Mestverwerking (zie Renure)
 - BES/ASB

- ❁ 29% ziet dat niet, de rest twijfelt

RENURE

- ❁ Bijna iedereen (1 niet) zou RENURE benutten als dat beschikbaar komt
- RENURE vraagt om politiek draagvlak
- Zonder RENURE is het vooruitzicht verwerking of export van mest door veel niet plaatsbare mest

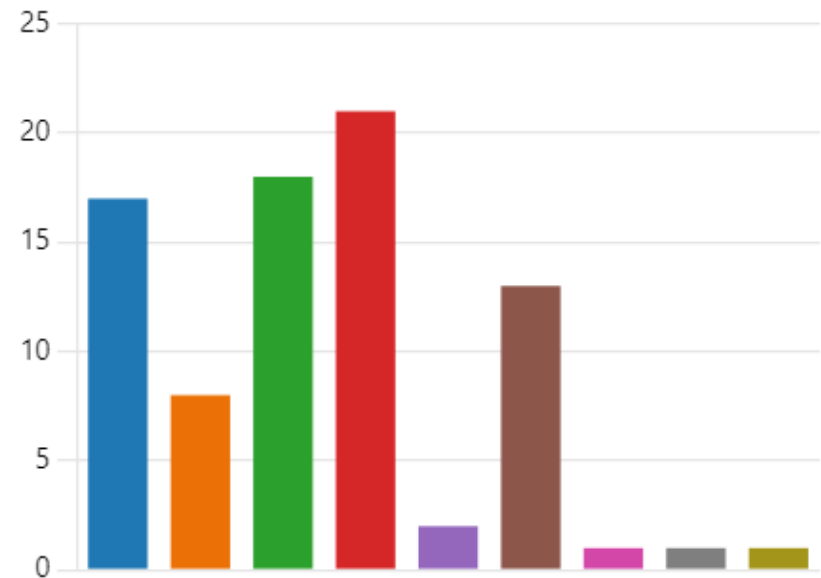
Effect van derogatie op bemestingsniveau en inzet op behoud

❁ 70% verwacht dat bemestingsniveau afneemt

❁ Behoud van het bemestingsniveau

● Beter benutten van nutriënten u...	17
● Meer gebruik van andere organi...	8
● Meer kunstmest gebruiken voor...	18
● Meer inzet op grasklaver voor N...	21
● Meer bouwlandgewassen telen ...	2
● Accepteren: produceren bij een ...	13
● Nee, is niet nodig want ik verwa...	1
● Weet ik niet	1
● Other	1

❁ Meer mestplaatsing in het voorjaar

Beweiding

- ❁ Beweiding start later en duurt korter
 - Voldoende mest hebben voor afvoer en de bemesting van de eerste snedes
- ❁ Maar beweiding blijft dikwijls ook gelijk
 - Melkfabriek stuurt
 - GLB stuurt: weidegang tot oktober en dagen voor 1 mei tellen niet

Landgebruik

Bouwland

❁	Bouwland neemt toe	75%
❁	Exrtra bouwland wordt mais	50%
❁	Extra bouwland ander voedergewas	25%
❁	Extra bouwland wordt consumptiegewas	8%

Gras

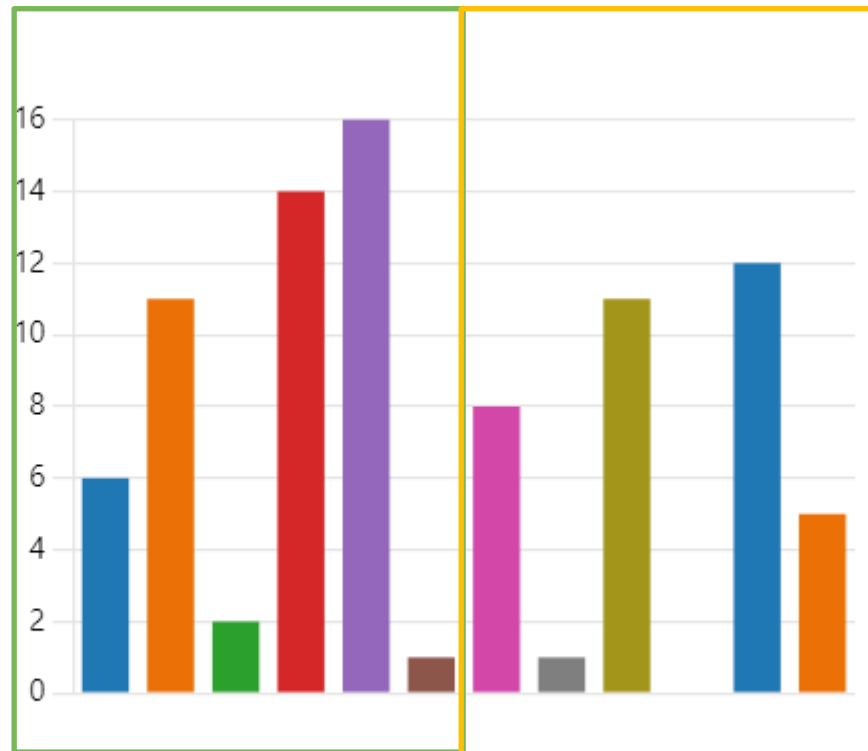
❁	Blijvend gras neemt af	54%
▪	Omdat continueelt mais wordt belemmerd?	
❁	Aandeel kruidenrijk van gras neem toe	38%
▪	Verklaring?	

Gevolgen voor het rantsoen

●	Het aandeel kuilgras neemt toe	6
●	Het aandeel kuilgras neemt af	11
●	Het aandeel weidegras neemt toe	2
●	Het aandeel weidegras neemt af	14
●	Het aandeel mais neemt toe	16
●	Het aandeel mais neemt af	1

●	Het aandeel van andere voeder...	8
●	Het aandeel andere voedergew...	1
●	Het aandeel bijproducten neem...	11
●	Het aandeel bijproducten neem...	0
●	De hoeveelheid krachtvoer nee...	12
●	De hoeveelheid krachtvoer nee...	5

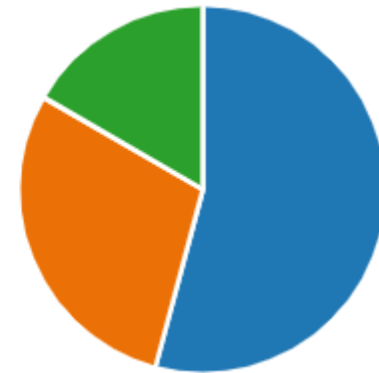

Aankoop van ruwvoer

❁ Moet meer gras of mais worden aangekocht?

● ja	13
● nee	7
● weet niet	4

Verwachtingen areaal en grondruil

- ❁ Streven naar grotere oppervlakte land (productie of natuur) door aankoop, pacht of meer grondruil
 - Beschikbaarheid grond
 - Aanwezigheid akkerbouw
 - Financiële mogelijkheden

Melkveehouder zoekt grond en wil dat laten renderen met mestplaatsing, toeslagen/GLB

Omvang van de veestapel

❁ Zowel toe- als afname

- Afhankelijk van of een extra koe zich terugverdient
 - Afhankelijk van gevoel
-
- Afname van het aantal melkkoeien economisch soms interessant, echter of men dit zelf ook zo voelt is maar zeer de vraag. In de regel geldt voor hen "stilstand is achteruitgang".
 - Afname in dieraantallen te verwachten. Bij 30 euro voor mestafzet ben je al 900 euro per koe kwijt, inclusief andere kosten is melkprijs van 40 cent te weinig. Dan kan het niet meer uit.
 - Vergunning wordt volledig benut

Financieel

- ❁ 95% voorziet een toename van de bedrijfskosten
- ❁ 88% voorziet **geen** financiële voordelen

- Mestafzetkosten en kosten aankoop mineralen
- Extra kosten meer dan 3 ct per kg melk
- Recht van de sterkste: dat is degene die de kostprijsstijging het best kan opvangen
- Afname in dieraantallen te verwachten. Bij 30 euro voor mestafzet ben je al 900 euro per koe kwijt, inclusief andere kosten is melkprijs van 40 cent te weinig. Dan kan het niet meer uit.

Pilots bij Post en Van Wijk

- ❁ Meteen naar eindniveau van afbouw derogatie
- ❁ Kenmerken bedrijven

Melk per koe (kg)	9400	8300
Intensiteit (kg melk/ha)	17.500	18.000
Oppervlakte (ha)	75	55
Aandeel bouwland bij derogatie (%)	20%	20%
Aandeel bouwland bij geen derogatie (%)	36%	20%
Mestplaatsing stikstof dierlijke mest voor derogatie op eigen bedrijf (kg N/ha)	240	240
Mestplaatsing stikstof dierlijke mest na derogatie op eigen bedrijf (kg N/ha)	170	170
Mestafzet bij derogatie (m ³)	580	480

Pilots bij Post en Van Wijk

Bedrijf met veranderde teeltplan

- Derving 29000 Euro.
- Meer maisteelt: hogere voeropbrengst 2700, - Euro
- 19000 Euro door extra mestafvoer
- 14200 Euro door meer kunstmestaankoop (P, K!!)
- Hogere gewaskosten door meer maisteelt
- Loonwerkkosten lager, minder mestuitrijkosten

Bedrijf zonder veranderde meetplan

- Derving 37000, - Euro
- Mestafvoer en kunstmestkosten
- Besparing op loonwerkkosten
- Meer kosten kunstmest N
- Meer kosten aankoop over dan bij teelt meer mais

Pilots bij Post en Van Wijk

❁ Overzicht financieel

w.v. extra voerteelt	+2.700	+0
w.v. subsidie behoud grasland	-1.500	-1.100
Toegerekende kosten (B)	+17.000	+17.800
w.v. krachtvoer + ruwvoer	+500	-200
w.v. NPK kunstmest	+14.200	+18.000
w.v. overig gewas	+2.300	+0
Niet toegerekende kosten (C)	+13.400	+18.400
w.v. loonwerk	-5.600	-3.600
w.v. kunstmest strooien	+400	+2.700
w.v. brandstof	-700	+0

Discussie: aandachtspunten Koeien & Kansen

Toetsen en monitoren

- ❁ Effecten toetsen (zie ook Van Wijk/Post)
- ❁ Knelpunten herkennen en daarover rapporteren
 - Financieel
 - Integraliteit

Verkennen verandering: leren werken zonder derogatie

- ❁ Managementoplossingen, BEX etc
- ❁ Aanpassing teeltplannen
- ❁ Optimaal bemesten bij 170 kg N per ha
- ❁ Keuzes over de laatste koeien en daarover rapporteren

Alternatieven

- ❁ Meedenken/vooruitdenken ASB spoor >> BSPN
- ❁ Verkennen van RENURE?

***Koeien &
Kansen***

Dank voor uw aandacht!